

N:o 31.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse af §§ 2 och 5 i förordningen angående allmänt kyrkomöte den 16 november 1863; gifven Stockholms slott den 22 januari 1898.

Under åberopande af bilagda, i statsrådet och högsta domstolen förda protokoll vill Kongl. Maj:t härmed, jemlikt § 87 regeringsformen, föreslå Riksdagen att antaga följande förslag till

L a g

om ändrad lydelse af §§ 2 och 5 i förordningen angående allmänt kyrkomöte den 16 november 1863.

Härigenom förordnas, att §§ 2 och 5 i förordningen angående allmänt kyrkomöte den 16 november 1863 skola erhålla följande ändrade lydelse:

§ 2.

Svenska kyrkans ombud skola vara samtliga biskopar i stiftet eller, der någon af dem har förfall, den bland stiftets prester, som domkapitlet i hans ställe väljer; pastor primarius i Stockholm eller, derest han är hindrad, annan ledamot af Stockholms stads konsistorium, den konsistorium utser; fyra bland teologiska fakultetens ordinarie eller extra ordinarie professorer, två från hvardera af rikets universitet; en vald,

med fullmägt å ordinarie embete eller tjenst försedd prestman från hvar stift och en från Stockholms stad; så ock trettiotvå af lekmän valda ombud, ett från Stockholm, ett från Visby stift, två från hvartdera af de öfriga stiften och sex från det eller de valdistrikt, Konungen med afseende å för handen varande förhållanden bestämmer. Cheferna för justitie-och ecklesiastikdepartementen må ock vid mötet närvara och deltaga i öfverläggningarna, men ej i besluten, der de ej äro till ombud vid mötet valde.

§ 5.

Inom hvarje pastorat ega samtliga å kyrkostämman röstberättigade lekmän inom sig, vid sammanträde inför kyrkostämmans ordförande, utse en elektor och en suppleant. Om kallelse till det sammanträde, äfvensom ställe därför, gälle hvad i afseende å kyrkostämman särskildt är stadgad.

Med iakttagande att hvarje pastorat anses tillhöra det stift, hvarinom moderkyrkan är belägen, må två eller flera pastorat inom samma stift och valdistrikt om gemensam elektor sig förena.

Vid val af lekmännens ombud utgöra Stockholms stad och Visby stift hvartdera ett och de öfriga stiften hvartdera två valdistrikt. De särskilda valdistrikten inom stiften bestämmas till sitt omfång af Konungen.

Samtliga de inom ett valdistrikt utsedde elektorer skola på kallelse sammankomma inför en inom distriktet boende, af domkapitlet förordnad valförrättare. Dervid skola elektorererna med slutna sedlar hvar för sig till ombud föreslå så många å kyrkostämman röstberättigade män, som väljas skola. Vid första omröstningen är den vald, som erhållit mer än hälften af de afgifna rösterna. Har ej det antal ombud, som väljas skall, dervid blifvit utsedt, upprättar valförrättaren en förteckning, hvarå upptagas, derest ingen blifvit vid första omröstningen utsedd, de, som erhållit de flesta rösterna, men eljest de, som näst den vid berörda omröstning utsedde erhållit högsta röstetalet. Förteckningen skall upptaga två gånger så många namn, som ombud då äro att välja. Den omröstning, som derpå företages, må icke afse andra än de i förteckningen uppförde personer; och äro de valde, som då de flesta rösterna erhållit. Mellan lika röstetal afgör lotten.

För hvarje ombud utses ock på lika sätt en suppleant att, i händelse af ombudets förfall, i dess ställe i mötet deltaga.

Val för Stockholms stad verkställs på ofvan föreskrifna sätt inför Stockholms stads konsistorium.

Kongl Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

L. Annerstedt.

---

*Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementensärenden, hållet in-
för Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms
slott fredagen den 26 november 1897,*

i närvaro af:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve DOUGLAS,
Statsråden: herr friherre ÅKERHJELM,
          WIKBLAD,
          GILLJAM,
          friherre RAPPE,
          CHRISTERSON,
          ANNERSTEDT,
          grefve WACHTMEISTER.

I sammanhang härmed och efter gemensam beredning med chefen för ecklesiastikdepartementet anförde chefen för justitiedepartementet statsrådet Annerstedt:

»Statsrådet och chefen för ecklesiastikdepartementet har meddelat, att han är sinnad i underdånighet föreslå Eders Kongl. Maj:t aflåtande till nästkommande Riksdag af nådig proposition om Hernösands stifts delning i enlighet med de af Eders Kongl. Maj:t vid innevarande års riksdag i sådant hänseende framlagda förslag. En dylik proposition bör åtföljas af förslag till de ändringar i förordningen angående allmänt kyrkomöte den 16 november 1863, hvilka af stiftsindelningen betingas.

I sammanhang härmed synes böra ånyo upptagas den förut väckta, men genom Riksdagens beslut år 1896 förfallna frågan om ändring af samma förordning dels i den riktning att, då biskop af förfall är hindrad

att infinna sig vid kyrkomöte, ombud i hans ställe må utses bland stiftets prester, dels ock så att vid val af elektor för utseende af lekman-ombud samtidigt skall väljas en elektorssuppleant.»

Sedan föredragande departementschefen härefter uppläst ett i öfverensstämmelse med berörda yttrande uppgjort och under litt. A vid detta protokoll fogadt förslag till lag om ändrad lydelse af §§ 2 och 5 i förordningen angående allmänt kyrkomöte den 16 november 1863, hemställde föredraganden i underdånighet, att högsta domstolens yttrande öfver detta förslag måtte för det ändamål, § 87 regeringsformen omförmäler, genom note ur protokollet inhemtas.

Till denna af statsrådets öfrige ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen i nåder lemna bifall.

Ex protocollo
Erik Ölander.

Litt. A.

Förslag

till

Lag

*om ändrad lydelse af §§ 2 och 5 i förordningen angående
allmänt kyrkomöte den 16 november 1863.*

Häri genom förordnas, att §§ 2 och 5 i förordningen angående allmänt kyrkomöte skola erhålla följande ändrade lydelse:

§ 2.

Svenska kyrkans ombud skola vara samtliga biskopar i stiftet eller, der någon af dem har förfall, den bland stiftets prester, som domkapitlet i hans ställe väljer; pastor primarius i Stockholm eller, derest han är hindrad, annan ledamot af Stockholms stads konsistorium, den konsistorium utser; fyra bland teologiska fakultetens ordinarie eller extra ordinarie professorer, två från hvartera af rikets universitet; en vald, med fullmakt å ordinarie embete eller tjänst försedd prestman från hvar stift och en från Stockholms stad; så ock trettio två af lekmän valda ombud, ett från Stockholm, ett från Visby stift, två från hvartera af de öfriga stiftet och sex från det eller de valdistrikt, Konungen med afseende å för handen varande förhållanden bestämmer. Cheferna för justitie- och ecklesiastikdepartementen må ock vid mötet närvara och delta i öfverläggningarna, men ej i beslutet, der de ej äro till ombud vid mötet valde.

§ 5.

Inom hvarje pastorat ega samtliga å kyrkostämman röstberättigade lekmän inom sig, vid sammanträde inför kyrkostämmans ordförande, utse en elektor och en suppleant. Om kallelse till det sammanträde, äfvensom ställe därför, gälle hvad i afseende å kyrkostämman särskildt är stadgad.

Med iakttagande att hvarje pastorat anses tillhöra det stift, hvarinom moderkyrkan är belägen, må två eller flera pastorat inom samma stift och valdistrikt om gemensam elektor sig förena.

Vid val af lekmännens ombud utgöra Stockholms stad och Visby stift hvartdera ett och de öfriga stiftet hvartdera två valdistrikt. De särskilda valdistrikten inom stiftet bestämmas till sitt omfång af Konungen.

Samtliga de inom ett valdistrikt utsedde elektorer skola på kallelse sammankomma inför en inom distriktet boende, af domkapitlet förordnad valförrättare. Dervid skola elektorerna med slutna sedlar hvar för sig till ombud föreslå så många å kyrkostämma röstberättigade män, som väljas skola. Vid första omröstningen är den vald, som erhållit mer än hälften af de afgifna rösterna. Har ej det antal ombud, som väljas skall, dervid blifvit utsedt, upprättar valförrättaren en förteckning, hvarå upptagas, derest ingen blifvit vid första omröstningen utsedd, de, som erhållit de flesta rösterna, men eljest de, som näst den vid berörda omröstning utsedde erhållit högsta röstetalet. Förteckningen skall upptaga två gånger så många namn, som ombud då äro att välja. Den omröstning, som derpå företages, må icke afse andra än de i förteckningen uppförde personer; och äro de valde, som då de flesta rösterna erhållit. Mellan lika röstetal afgör lotten.

För hvarje ombud utses ock på lika sätt en suppleant att, i händelse af ombudets förfall, i dess ställe i mötet deltaga.

Val för Stockholms stad verkställs på ofvan föreskrifna sätt inför Stockholms stads konsistorium.

Utdrag af protokollet öfver lagärenden, hållet uti Kongl. Maj:ts högsta domstol tisdagen den 14 december 1897.

Andra rummet.

Närvarande:

Justitieråden: HERSLOW,
CARLSON,
CLAËSON,
WIJKANDER,
BILLING,
BOHMAN.

Expeditionschefen Ramstedt föredrog i underdånighet note ur protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 26 nästlidne november, hvarmedelst, för det ändamål § 87 regeringsformen omförmälde, högsta domstolens utlåtande inhemtats öfver uppgjordt förslag till lag om ändrad lydelse af §§ 2 och 5 i förordningen angående allmänt kyrkomöte den 16 november 1863; varande berörda förslag under bilaga litt. A fogadt vid detta protokoll.

Högsta domstolen lemnade förslaget utan anmärkning.

Ex protocollo
Aug. von Hartmansdorff.

*Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
lördagen den 22 januari 1898,*

i närvaro af:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve DOUGLAS,
Statsråden: herr friherre ÅKERHJELM,
                  WIKBLAD,
                  GILLJAM,
                  friherre RAPPE,
                  CHRISTERSON,
                  ANERSTEDT,
                  VON KRUSENSTJERNA,
                  grefve WACHTMEISTER.
Justitieråden: NORBERG,
                  CARLSON.

Efter gemensam beredning med chefen för ecklesiastikdepartementet anmälde chefen för justitiedepartementet statsrådet Annerstedt, att, sedan för det ändamål, § 87 regeringsformen omförmäler, högsta domstolens utlåtande infordrats öfver upprättadt förslag till lag om ändrad lydelse af §§ 2 och 5 i förordningen angående allmänt kyrkomöte den 16 november 1863, detta utlåtande numera afgifvits.

Under erinran, att Kongl. Maj:t i propositionen till innevarande års Riksdag om statsverkets tillstånd och behof föreslagit Riksdagen att medgifva, det Vesterbottens och Norrbottens län finge från den 1 januari 1899 fränskiljas Hernösands stift för att bilda ett särskildt stift, hemstälde föredragande departementschefen, att förevarande lagförslag, hvilket

af högsta domstolen lemnats utan anmärkning, måtte af Kongl. Maj:t godkännas samt genom nådig proposition för Riksdagen framläggas.

Till denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen i nåder lemna bifall; och skulle till följd häraf till Riksdagen aflåtas nådig proposition af det innehåll, bilagan litt. C vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo
Erik Ölander.